

**MÁLGAÐN HJÁ
SOSIALISTISKUM
UNGMANNAFELAGI**

Hví mótmæla tit ikki heldur innrásini hjá Sovjet í Afghanistan?

Hetta er ein spurningur, ið ofta verður borin fram, tá vit tosa um t.d. Nicaragua. Aloftast er tá líkaféitt, hvat vit royna at svara tí, ið spyr. Tann spyrjandi hevur longu tikið stóðu.

S.U. hevur tó gjørt nakað.

Aloftast verða tiltøk okkara á hesum øki gjord í felag við hinum norðurlendsku ungmannaafeløgum og eru vit her við til at stuðla Afghanistan hjálpin, og eisini hevur FNSU (forbundet af Nordiske Socialdemokratiske Ungdommer) sent eitt umboð til Pakistan at tosa við afghansku mótsøðurørslna, hóast hann ikki, sum onnur umboð, hevur latið seg avmyndað har niðri við byrsum o.a. krígsútgærd, sum aðrir hava gjørt.

Tá vit mótmæla áganginum hjá stórveldunum móti øðrum londum, so snýr tað seg eisini um framtíðina hjá okkum sjálvum.

Stórveldini USA og USSR lata egnu áhugamál koma fram um rættindi hjá øðrum londum til sjálvi at stýra í egnum landi.

Ein teori, sum ofta verður nýtt, er at tað tænar tikna landinum best at stórveldini blanda seg upp í. Men tað er ikki frælsið, kommunisman ella fólkaræðið, ið fær stórveldini at kúga grannar sínar í Afghanistan ella Nicaragua. Tað, at deila heimin og at hava valdið í egna parti, telur meir enn lond, landamørk og frælsi.

Tað er ræðandi at siggja stórveldini spæla sær við restini av heiminum. Teirra líkasæla fyri pinslum, kriggið og deyða.

Foroyar eru eisini ein bríkkur í teirra spæli, tí er tað umráðandi, at vit saman við øllum hinum londunum vísa samhuga, tá frælsi í einum landi verður hótt.

Tað er ikki bert Afghanistan og Nicaragua, sum verða hótt. Tað eru vit øll.

Nú nærkast 1. mei

Hvørja ferð lønarsamráðingar eru, kemur rættiliga fram hvussu ósamdir stættirnir í Føroyum eru. Arbeðarastættin, sum hevur fakfeløg til at umboða seg, má tingast um hvørt oyra, tá løn skal ásetast, talan er um eitt strið fyri at verkamaðurin skal fáa sin rættvísu part av tí virði, sum verður skapt her í Føroyum, sum fyrst og fremst fiskimenn, faklærdir og ófaklærdir arbeðarar hava evnað til. Tá tosað verður um búskaparpolitikk t.d. í Danmark, og prátað verður um hvussu ein búskaparlig kreppa skal broytast til viðrák fyri vinnulivið, so tykist loysn-in hjá summum portum á hetta vera at meirilutin av fólkinum má als ongan lut fáa í einum mögulegum framburði. Tey «órimiligu» lønarkrøvini hjá arbeðaranum verða søgd at hava sett fót fyri idnaðinum í kappingini við onnur lond, har arbeðarastættin ikki fær so stór krøv eftirlíkað.

«Skilagóður» borgarlígr búskaparpolitikkur er eyðkendur av at tey lægstlønna fáa sin bita av køkuni skerdan minst líka nógv sum í samhandils-londunum. Hjá teimum eru verkafólk bert ein kleppur um fótarnar hjá idnaðinum. Verkamanna-lønir, tær eru útreiðslur hjá vinnulivinum, men hvat við teimum ágóðum, sum fara til tey hægstlønna og eigararnar av framleiðslutólunum. Al-oftast man hvør króna, sum verður spard uppá virkiseigarar, stjóra og onnur hálønt gera somu nyttu sum tær krónur, sum verða spardar uppá verkamannalønir. Tað finnst als ongin skilagóð undanfærsla fyri at gera slikan mannámun. Men einki hevur forðað afturhaldsstjórnunum í Danmark og Bretlandi at vinna sær politiskan fri-mun av at taka frá arbeðarum og tað sum verri er, at taka frá sjúkum, gomlum og arbeðsleys-um, at geva teimum, sum ikki líða neyð.

Sagt hevur verið, at vit í Føroyum hava ein av heimsins hægstu livifótum. Í hvussu er er einki arbeðsloysi ávist í Føroyum tey seinastu árin. Til tíðir og á summum plássum hevur ov lítið verið av arbeðsfólki.

Hvussu verða áhuga-málini hjá arbeðarastættini gingin í møti? Fyri tað fyrsta kann tann nú-verandi búskaparlíga stóðan fara at vísa seg at hava verið ein ovfyllt bløðra, sum einaferð mátti

koma hol á. Virksemið, sum nú er í Føroyum, er fyri ein stóran part uppá borg, soleiðis at stóri vøksturin, sum kom í nýtsluna og eisini í inn-flutningin, ikki kom saman við nokrum stórvegis vøkstri í útflut-ingi.

Ein skilagóður búskap-arpolitikkur tænar arbeð-arastættini, um byrðarnar verða byttar javnt. Fyri at inntøkulógirnar skulu gera nakran mun, eigur skattalógin at verða b.oytt, ruddast skal upp í frádráttarfrumskógini og hægsta skattaprocenti gerast hægri enn 50%, samstundis sum láginntøkurnar skulu skattast linari.

Sum nú er, seta arbeð-

arafeløgini fyri tað mesta fram krøv um hægri løn. Er tað øll ávirkanin arbeðararnir vilja hava á samfelagið? Sjálvandi eiga arbeðarafeløgini at krevja hægri løn til limir sínar, men tá tey hava fingið tær lønarhækk-ingar, sum ber til at fáa, tá eru enn mál eftir, sum arbeðarafeløgini eiga at fremja. Ein stóran part av livi okkara arbeða vit. Í flestu førum hevur arbeðsfólkið als einki at siga á teirra arbeðsplássi, tí arbeðsplássið er ikki teirra. Arbeðarafeløgini kunnu krevja at betra verður um arbeðsum-hvervið og at verkafólkið skal fáa vald á teirra arbeðsplássum.

Clæmint

Uttalelse om atomvåpenfri sone i Norden

En atomvåpenfri sone i Norden vil være et vigtigt tillitskapende tiltak og et bidrag til nedrustning i det nordiske område. Kravet om en slik sone har i løpet av de siste årene samlet voksende støtte og får nå bred politisk tilslutning i Norden. Det er derfor på høy tid at arbeidet med å virkeliggjøre sonen kommer utover snakkestadiet og over i konkrete handlinger.

En atomvåpenfri sone i Norden må innebære at det ikke brukes atomvåpen fra eller mot soneområdet hverken i fred- eller krigstid. Alle planer og forberedelser til bruk av atomvåpen fra soneområdet må skrinlegges. For å gi sonen troverdighet må kjernefysiske våpen i soneområdets nærhet

fjernes. Dette gjelder blant annet sovjetiske kortdistanse raketter langs den finske og norske grensen og ulike typer sjøbaserte atomvåpen i Østersøen og Nordatlanten.

Alle de nordiske land har gitt sin prinsipielle tilslutning til sonetanken. Det som gjenstår er utforming av et konkret opplegg og virkeliggjøringen av en atomvåpenfri sone i Norden. For å fortgang i arbeidet med å virkeliggjøre sonetanken er det viktig at de nordiske landene kan samles om et konkret opplegg for en slik sone. Forbundet Nordens Sosialdemokratiske Ungdom vil derfor på det sterkeste be om at det nedsettes en nordisk embedsmannsgruppe på det nordiske utenriksminister-møtet som starter på Island til uken. En slik gruppe må få et klart mandat som innebærer at gruppen så raskt som mulig skal utforme et konkret forslag til en nordisk atomvåpenfri sone og en handlingsplan for å virkeliggjøre sonen. Nedsettelsen av en slik embedsmannsgruppe har tidligere vært utsatt og en ny utsettelse nå vil derfor ikke bli forstått og vil nedgrave troverdigheten til forslaget om en atomvåpenfri sone.